СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Фітопатологія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 201 "Агрономія"
Освітня програма "Агрономія"
Рік навчання 2, семестр 4
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4,0
Мова викладання українська

Лектор дисципліни	**к. с.-г. н, доцент Гентош Дмитро Тарасович**
Контактна інформація лектора (e-mail)	**dgentosh@ukr.net**
Сторінка дисципліни в eLearn	**https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4324**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Фітопатологія» вивчає конкретні хвороби сільськогосподарських культур та розробляє системи захисних заходів проти них.

Мета і завдання фітопатології як науки полягає у вивченні поширення хвороб сільськогосподарських культур. Ідентифікації збудників хвороб та їх ареалів на території України, діагностичних ознак проявлення хвороб на різних органах рослин, впливу біотичиих і абіотичних факторів середовища на розвиток хвороб, джерел тв місць резервування зимуючої інфекції, заходів захисту від окремих хвороб та системи заходів проти хвороб окремої культури. Кінцева мета – навчити майбутнього фахівця зменшувати до мінімуму втрати та недобори урожаю сільськогосподарських культур, які спричиняються хворобами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати завдання, мету і об`єкти фітопатології, методи діагностики хвороб на сільськогосподарських культурах, способи виділення та ідентифікації збудників хвороб їх біологічні й екологічні особливості розвитку, місця резервації та зберігання інфекції, обгрунтовування захисних заходів проти хвороб на кожній культурі.

уміти самостійно визначати за зовнішніми ознаками проявлення найбільш поширені та шкідливі хвороби на сільськогосподарських культурах, виділяти й ідентифікувати збудників захворювань, прогнозувати розвиток хвороб залежно від погодних умов, планувати та проводити сучасні заходи захисту рослин, обгрунтовувати доцільність використання хімічних та біологічних засобів захисту рослин від хвороб залежно від фітосанітарного стану посівів, вибирати і впроваджувати для умов конкретного господарства районовані стійкі проти хвороб сорти та гібриди сільськогосподарських культур.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв’язувати складні спеціалізованізадачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосуваннятеорійтаметодів відповідної науки і характеризується комплексністюта невизначеністюумов.

загальні компетентності (ЗК)

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінностіідосягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностейрозвиткупредметної області, її місця у загальній системі знань про природуі суспільствота у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуватирізні видитаформи рухової активності для активного відпочинку та веденняздоровогоспособу життя.

3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

5. Проводити літературний пошук українською та іноземноюмовамитааналізувати отриману інформацію.

6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплінвобсязі,необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесіврослинв обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійнихдисциплін.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	**Години** (лекції/ лабораторні/ самостійні)	**Результати навчання**	**Завдання**	**Оцінювання**
4 семестр				
Модуль 1. Загальна фітопатологія. хвороби зернових, зернобобових, коренеплідних і бульбо плідних культур				
Тема 1. Вступна лекція. Предмет і завдання фітопатології, зв'язок з іншими дисциплінами. Класифікація хвороб рослин.	2/0/2	**Знати:** мету та задачі навчальної дисципліни Фітопатологія; збудників хвороб різної природи; фітоімунітет; прогноз розвитку інфекційних хвороб рослин. **Вміти** візуально діагностувати хвороби овочевих зернових, зернобобових культур, буряків столових і картоплі. **Аналізувати** фактори, що впливають на ураження рослин. **Розрізняти** основних збудників за морфологічними ознаками. **Застосовувати** різні методи для захисту рослин від хвороб. Знати системи інтегрованого	Наявність виконаних лабораторних робіт в робочому зошиті. Виконання самостійних робіт та їх оцінка. Усні відповіді на запитання до лабораторних і самостійних робіт. Написання змістовного модуля 1 .	2
Тема 2. Збудники хвороб рослин. Загальна характеристика фітопатогенних грибів.	2/2/2			4
Тема 3. Імунітет рослин	2/0/2			2
Тема 4. Прогноз розвитку інфекційних хвороб рослин.	2/0/2			2
Тема 5. Хвороби зернових культур. Інтегрований захист від хвороб.	2/8/2			8
Тема 6. Хвороби зернобобових культур.	2/2/2			6

Інтегрований захист від хвороб.		захисту культур від хвороб.		
Тема 7. Хвороби картоплі. Інтегрований захист від хвороб.	2/3/2			6
Тема 8. Хвороби буряка столового Інтегрований захист від хвороб.	2/3/2			6
Всього за модуль 1	**16/18/16**			**36**
Модуль 2. Хвороби капустяних, цибулевих, селерових, гарбузових і пасльонових та плодово-ягідних культур і винограду.				
Тема 1. Хвороби капустяних та цибулевих культур. Інтегрований захист капусти і цибулі від хвороб.	2/2/2	**Знати** хвороби капустяних, цибулевих, селерових, гарбузових і пасльонових овочевих культур, а також хвороби плодово-ягідних культур та винограду . **Вміти** визначати хвороби за сукупністю симптомів. **Аналізувати** вплив екологічних факторів на розвиток захворювань. **Застосовувати** знання біоекології патогенів і методів захисту рослин для побудови інтегрованих систем контролю хвороб різних культур.	Наявність виконаних лабораторних робіт в робочому зошиті. Виконання самостійних робіт та їх оцінка. Усні відповіді на запитання до лабораторних і самостійних робіт. Написання змістовного модуля 2.	5
Тема 2. Хвороби селерових, пасльонових та гарбузових культур. Інтегрований захист моркви та огірків від хвороб.	2/2/2			5
Тема 3. Хвороби плодових зерняткових культур та інтегрована система захисту.	2/2/2			6
Тема 4. Хвороби плодових кісточкових плодових культур та інтегрована система захисту.	2/2/2			6
Тема 5. Хвороби смородини та аґрусу. Інтегрований захист культур від хвороб.	2/2/2			4

Тема 6. Хвороби суниці та інтегрована система захисту.	2/1/2			4
Тема 7. Хвороби винограду та інтегрована система захисту.	2/1/2			4
Всього за модуль 2	**14/12/14**			**34**
Всього за 4 семестр				**70**
Екзамен				**30**
Всього за курс				**100**

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	**Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків**	
	екзаменів	**заліків**
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

основні

1. Фітопатологія : підручник / І. Л. Марков та ін. Київ : Фенікс, 2015. 492 с.

2. Марков І. Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології : навч. посібн. Київ : ННЦ Ін-т аграр. економіки, 2011. 527 с.

допоміжні

1. Сільськогосподарська фітопатологія : підручник / І.Л. Марков, О.В. Башта, Д.Т. Гентош, М.Й. Піковський. За редакцією професора І.Л. Маркова. Київ :ТОВ Інтерсервіс, 2017. 570 с.

2. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні / [упорядкув. В.У. Ящук]. Київ: Юнівест Медіа, 2021. 1020с.

3. Гентош Д.Т., Башта О.В., Глимязний В.А. “Фітопатологія”. Методичні вказівки до проведення лабораторних робіт із дисципліни. Частина 1.Хвороби зернових культур. / Київ : Вид. центр НУБіП України. 2019. 184 с.

4. Гентош Д.Т., Башта О.В., Глимязний В.А. “Фітопатологія”. Методичні вказівки до проведення лабораторних робіт із дисципліни. Частина 2. Хвороби зернобобових, прядивних та технічних культур. / Київ : Вид. центр НУБіП України. 2019. 40 с.

5. Гентош Д.Т., Башта О.В., Глимязний В.А. “Фітопатологія”. Методичні вказівки до проведення лабораторних робіт із дисципліни. Частина 3. Хвороби технічних та овочевих культур./ Київ : Вид. центр НУБіП України. 2019. 179 с.

6. Гентош Д.Т., Башта О.В., Глимязний В.А.“Фітопатологія”. Методичні вказівки до проведення лабораторнихробіт із дисципліни. Частина 4.Хвороби плодових і ягідних культур та винограду. / Київ : Вид. центр НУБіП України. 2019. 86 с.

7. Піковський М.Й. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни "Фітопатологія": методичні рекомендації / Національний університет біоресурсів і природокористування України ; уклад. М. Й. Піковський. Київ : ЦП "Компринт", 2015. 201 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал: Карантин і захист рослин – режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/chem_biol/Kizr/
2. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук – режим доступу: dnsgb.com.ua
3. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та Захисту споживачів – режим доступу: https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u- sferi nasinnictva-tarozsadnictva/fitosanitarnij-kontrol/fitosanitarnij-monitoring
4. Журнал: European Journal of Plant Pathology – режим доступу: https://www. springer.com/journal/10658
5. Журнал: Biological Invasions – режим доступу:https://www. springer. com/journal/10530
6. EPPO (2016) EPPO Global Database [Electronic resourse]. Mode of access: https://gd.eppo.int.
7. European & Mediterranean Plant Protection Organization – режим доступу: https://www.eppo.int